Р Е Ш Е Н И Е
№ 45232

гр. София, 17.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 4 състав,** в публично заседание на 17.11.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ботева

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разгледа дело номер **13861** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 46а, ал. 6 от Закона за чужденците в Република Б. /ЗЧРБ/.

Образувано е по жалба, подадена от Арез А. М. /А. А. М./, гражданин на Република И., [дата на раждане] /в заповедта посочен като [дата на раждане] /, с бадж номер в СДВНЧ – С. № 11723, подадена чрез надлежно упълномощения му процесуален представител адв. Д., АК – С., против заповед УРИ 5392 ПАМ – 506 от 23.10.2026 г., издадена от временно преназначения на длъжност /ВПД/ началник на отдел „Миграция“ при Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/ комисар С.. С оспорения индивидуален административен акт, на основание чл. 44, ал. 1 и ал. 13 ЗЧРБ, заповед рег. № 513з-9426/06.12.2018 г. на директора на СДВР и въз основа на мотивите, изложени в докладна записка рег. № 5392р-563/23.10.2026 г. по описа на отдел „Миграция“ – СДВР, е разпоредено краткосрочно настаняване на жалбоподателя в обособено за тази цел звено на Специален дом за временно настаняване на чужденци /СДВНЧ/ към Дирекция „Миграция“ – МВР за срок до 30 /тридесет/ календарни дни, считано от фактическото настаняване, за провеждане на действия по първоначална идентификация и преценка на последващите административни мерки. В жалбата са изложени подробни съображения за незаконосъобразност на оспорената заповед поради постановяването ѝ при съществени нарушения на административнопроизводствените правила /чл. 35, чл. 36 и чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК/, в пряко противоречие с материалния закон /чл. 44, ал. 9 и ал. 13 ЗЧРБ/, в несъответствие с целта на закона и при пренебрегване на основополагащия принцип за първостепенно съблюдаване на висшия интерес на детето /чл. 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето, чл. 24, § 2 от Хартата на основните права на ЕС и чл. 6а от Закона за убежището и бежанците/. Поддържа се, че

жалбоподателят е непридружен непълнолетен чужденец, [дата на раждане] , чиято действителна възраст и самоличност се удостоверявали от редовен национален паспорт на Република И. № B25297475, издаден на 08.04.2025 г., спрямо когото настаняването в център от затворен тип е абсолютно недопустимо съгласно чл. 44, ал. 9, изр. 3 ЗЧРБ. Твърди се, че органът не е изяснил фактите, необосновано е приел пълнолетие, не е изложил мотиви относно пропорционалността на мярката и липсата на алтернативи, и е нарушил правото на защита при връчване на акта. Сочи се също, че на 30.10.2026 г. чужденецът е подал молба за международна закрила до ДАБ при МС, което изключва по-нататъшното му задържане. По тези съображения се иска отмяна на оспорената заповед, прекратяване на краткосрочното настаняване и освобождаване на непълнолетния, както и предаването му на компетентна Дирекция „Социално подпомагане“ и на ДАБ при МС. В открито съдебно заседание не се явява и не се представлява.
Ответникът – ВПД началник на отдел „Миграция“ при СДВР, чрез упълном. юрк. Г., оспорва жалбата като неоснователна и моли да бъде отхвърлена, твърди законосъобразност на оспорения акт в съдебно заседание и с представени писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.
Софийска градска прокуратура, конституирана на основание чл. 16, ал. 1, т. 3 АПК, не изразява заключение по оспорването.
Административен съд София-град, след като прецени събраните по делото писмени доказателства и обсъди доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:
На 22.10.2026 г. около 21:45 ч. служители на 08 РУ при СДВР са задържали чужд гражданин без документи за самоличност. На 23.10.2026 г. около 08:45 ч. служители на отдел „Миграция“ при СДВР са посетили 08 РУ – СДВР за изясняване на случая. При първоначалната беседа лицето се е представило с лични данни: А. А. /А. А./, [дата на раждане] , гражданин на И.. При извършената проверка в автоматизираната дактилоскопна система А. /А. № BD 222493/ не са установени предходни регистрации в Република Б., нито данни за легално преминаване на държавната граница, адресна регистрация или подадени молби за закрила.
В изготвената впоследствие докладна записка рег. № 5392р-563/23.10.2026 г. от младши полицейски инспектор при отдел „Миграция“ – СДВР е посочено, че около 14:15 ч. на 23.10.2026 г. е получено уведомление от 08 РУ – СДВР, че след проведена беседа пред преводач, служител от Детска педагогическа стая /ИДНС/ и социален работник чуждият гражданин е заявил, че е пълнолетен с имена Арез А. М. /А. А. М./, [дата на раждане] , гражданин на И.. Въз основа на тези данни в системата А. е нанесена корекция на рождената дата на 17.05.2008 г.
Въз основа на цитираната докладна записка, на 23.10.2026 г. ВПД началникът на отдел „Миграция“ при СДВР комисар С. С. е издал оспорената заповед УРИ 5392 ПАМ – 506/23.10.2026 г., с която на основание чл. 44, ал. 1 и ал. 13 ЗЧРБ е разпоредил краткосрочното настаняване на чужденеца в обособено звено на СДВНЧ – С. /кв. „Б.“/ към Дирекция „Миграция“ – МВР за срок до 30 календарни дни за провеждане на действия по първоначална идентификация, установяване на самоличност и преценка на последващите мерки. Заповедта е връчена на чужденеца на 23.10.2026 г. с отбелязване, че е запознат на език, който владее, и на същата дата лицето е прието фактически в СДВНЧ – С. с приемо-предавателен протокол рег. № 5392р-564/23.10.2026 г., заведено под бадж № 11723.
По делото са представени писмени доказателства относно действителната самоличност и възраст на жалбоподателя. На 26.10.2026 г. служители на Дирекция „Миграция“ – МВР, съвместно с преводач от кюрдски език и социален работник от Дирекция „Социално подпомагане“ – С., са провели процедура по скрининг, оформена в Скрининг формуляр рег. № 10540р-7797/26.10.2026 г. В раздел 2.1 и раздел 2.6 от формуляра изрично е отбелязано, че лицето е с имена Арез А. М. /А.

А. М./, [дата на раждане] в [населено място], Република И., на възраст 17 години, и принадлежи към уязвима група: „непълнолетен, непридружен“. При скрининга чужденецът е представил данни от телефона си за притежаван национален паспорт.
Видно от приложеното по преписката копие на международен паспорт на Република И. № B25297475, издаден на 08.04.2025 г. от компетентните власти в [населено място] с валидност до 07.04.2033 г., читаемата и визуална зона на документа удостоверяват, че титулярят А. А. М. е [дата на раждане] в С., И.. Във връзка с писмо на Дирекция „Миграция“ рег. № 536400-118260/26.10.2026 г. до Посолството на Република И. в [населено място], на 27.10.2026 г. дипломатическото представителство е издало на чужденеца пасаван за завръщане № 00250764, потвърждаващ същата самоличност и възраст от 17 години.
В докладна записка рег. № 5364р-25864/29.10.2026 г. началникът на сектор „ИЧ“ при Дирекция „Миграция“ изрично докладва на директора на дирекцията, че настаненият в СДВНЧ – С. чужденец е „непридружен, непълнолетен гражданин на И., краткосрочно настанен в СДВНЧ-С. като пълнолетно лице“. Изготвено е и искане за предоставяне на полицейска закрила на дете до началника на 08 РУ – СДВР, в което началникът на СДВНЧ – С. заявява, че „лицето е непридружен непълнолетен чужд гражданин (...) и няма правна възможност да бъде настанен в СДВНЧ-С.“.
На 30.10.2026 г. чрез началника на СДВНЧ – С. жалбоподателят е депозирал писмена молба за международна закрила с рег. № УРИ 105400-1410/30.10.2026 г. до председателя на ДАБ при МС, позовавайки се на статута си на непридружен непълнолетен чужденец и риска от преследване в държавата по произход, и оттегляйки декларацията за доброволно завръщане.
На 03.11.2026 г. с приемо-предавателен протокол рег. № 10540р-7971/03.11.2026 г. чужденецът Арез А. М. е освободен фактически от СДВНЧ – С. на основание чл. 20в, т. 1 от Наредба № Із-1201/01.06.2010 г. и е предаден на служители на ДАБ при МС /РПЦ – С.,[жк]/.
Тези данни се потвърждават от изисканата и предоставената в срок и приета по делото информация от Дирекция „Миграция“ при МВР – отдел СДВНЧ, С., Дирекция „Социално подпомагане“ – С., С., и Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет, съгласно която още жалбоподателят е настанен в РПЦ „О. купел“ с решение за настаняване №30/03.11.2026 г. на директора на РПЦ С., обслужван от Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, до която ДАБ е изпратила писмо № ПМЗ-ОК-2927/05.11.2026 г. за определяне на социален работник за производството по международна закрила на непълнолетното лице, като по искане на ДАБ МС и във връзка с молбата на лицето в този смисъл му е предоставена и правна помощ с решение № ПП-10-836/05.11.2026 г. на председателя на НБПП.
При така установените факти, Административен съд София-град приема следното от правна страна:
Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от надлежна страна – пряк адресат на акта, неблагоприятно засегнат от неговото разпореждане, пред компетентния съд съобразно чл. 132, ал. 1 и чл. 133, ал. 2 АПК, и в рамките на установения в чл. 46а, ал. 6 ЗЧРБ и чл. 149, ал. 1 АПК преклузивен срок.
Фактическото освобождаване на жалбоподателя от СДВНЧ – С. на 03.11.2026 г. във връзка с регистрираната му молба за международна закрила и предаването му на ДАБ при МС не води до отпадане на правния интерес от съдебно оспорване и не съставлява основание за прекратяване на съдебното производство. Правният интерес от оспорване на заповед за принудително или краткосрочно настаняване следва да е налице към момента на подаване на жалбата, а последващото освобождаване не заличава с обратна сила настъпилото ограничаване на основното право на лична свобода и свободно придвижване за периода на престоя в дома, като проверката за

законосъобразност на акта към момента на издаването му остава дължима - в този см. решение по адм. д. № 6487/2021 г. на АССГ, определение № 9147 от 28.09.2026 г. по адм. д. № 8642/2026 г. на ВАС.
Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът не се ограничава с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а извършва цялостна служебна проверка за законосъобразността на обжалвания акт на всички основания по чл. 146 АПК – за компетентност на органа, спазване на установената форма, съответствие с материалноправните разпоредби, административнопроизводствените правила и целта на закона.
Оспорената заповед е издадена от орган, разполагащ с материална и териториална компетентност. Съгласно чл. 44, ал. 1 ЗЧРБ мерките за принудително и краткосрочно настаняване се налагат от директора на Дирекция „Миграция“, директорите на столичната и областните дирекции на МВР или оправомощени от тях длъжностни лица. Със заповед № 513з-9426 от 06.12.2018 г. директорът на СДВР надлежно е оправомощил началника на отдел „Миграция“ при СДВР да издава заповеди по чл. 44, ал. 13 ЗЧРБ, а със заповед № 8121К-10007 от 14.07.2026 г. на министъра на вътрешните работи издателят на акта комисар С. С. е временно преназначен на длъжността началник на отдел „Миграция“ при СДВР. Актът е постановен в писмена форма съгласно изискванията на чл. 59, ал. 2 АПК.
При издаването на оспорената заповед административният орган е допуснал съществени нарушения на административнопроизводствените правила и е постановил акта си в пряко противоречие с приложимия материален закон.
Съгласно чл. 44, ал. 13 ЗЧРБ, в случаите на чужденец с неустановена самоличност компетентният орган, след индивидуална преценка на принципите за пропорционалност и съразмерност, може да издаде заповед за краткосрочно настаняване в обособено звено на СДВНЧ за срок до 30 календарни дни за провеждане на действия по първоначална идентификация, установяване на самоличност и преценка на последващите административни мерки. Изречение второ на същата разпоредба изрично предвижда: „Чужденци, за които се предполага, че са малолетни или непълнолетни, се настаняват заедно с придружителите им в специални помещения.“
От своя страна, разпоредбата на чл. 44, ал. 9, изр. 3 ЗЧРБ установява абсолютна, императивна материалноправна забрана: „Принудително настаняване не се прилага по отношение на непридружените малолетни и непълнолетни лица.“ Изречение четвърто на същата алинея императивно вменява в задължение на органа, установил непридружения непълнолетен чужденец, незабавно да предаде лицето на служител на съответната дирекция „Социално подпомагане“, която предприема мерки за закрила съгласно Закона за закрила на детето /ЗЗДет/.
В разглеждания случай от събраните по делото безспорни доказателства се установява, че жалбоподателят е непълнолетно лице, родено на 17.05.2009 г., което се намира на територията на Република Б. само, без да е придружавано от родител или друго пълнолетно лице, носещо отговорност за него по силата на закон или обичай, поради което притежава качеството на непридружен непълнолетен чужденец по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗУБ и § 2, т. 1 от ДР на ППЗЧРБ /в този см. и решение № 2686 от 21.04.2021 г. по адм. д. № 3735/2021 г. на АССГ/.
Твърдението на административния орган, че лицето е било пълнолетно към датата на издаване на акта, се опровергава категорично от приобщеното по делото копие на национален паспорт на Република И. № B25297475, пасаван № 00250764, издаден от Посолството на Република И. в [населено място], и от собствените констатации на органите на Дирекция „Миграция“, отразени в Скрининг формуляр рег. № 10540р-7797/26.10.2026 г. и докладна записка рег. № 5364р-25864/29.10.2026 г., в които чужденецът изрично е признат и квалифициран като непридружен непълнолетен.

Административният орган е нарушил съществено изискванията на чл. 35 и чл. 36 АПК за служебно и всестранно изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая. След първоначалното задържане и на беседата на 23.10.2026 г. в 08:45 ч. чужденецът е заявил, че е [дата на раждане] /на 17 години/. Въпреки това органът, без да събере официални данни, без да извърши надлежна възрастова оценка и в нарушение на процесуалните гаранции, е възприел твърдяна промяна на рожденатa дата на 17.05.2008 г., като формално обосновава пълнолетие и преодолява законовата забрана за задържане.
Забраната по чл. 44, ал. 9, изр. 3 ЗЧРБ за настаняване на непридружени деца в специализирани миграционни центрове е категорична и има безусловен характер /решение № 10789 от 04.09.2017 г. по адм. д. № 4151/2017 г. на ВАС, решение № 75 от 06.01.2020 г. по адм. д. № 10453/2019 г. на ВАС/. Тази забрана изключва прилагането на каквато и да е форма на принудително институционално задържане в затворен дом по отношение на непридружено дете, независимо от наименованието на мярката – дали е краткосрочно настаняване по чл. 44, ал. 13 ЗЧРБ или настаняване за обезпечаване на извеждането по чл. 44, ал. 6 ЗЧРБ. Самият текст на чл. 44, ал. 13, изр. 2 ЗЧРБ допуска краткосрочно настаняване на предполагаеми непълнолетни само и единствено „заедно с техните придружители“, от което следва, че непридружени непълнолетни лица въобще не могат да бъдат настанявани в СДВНЧ по реда на ал. 13. Единственото законосъобразно поведение на органа е било незабавно да задейства механизма по чл. 44, ал. 9, изр. 4 ЗЧРБ и чл. 7а ЗЧРБ чрез предаване на лицето на Дирекция „Социално подпомагане“ за настаняване в подходяща социална услуга за резидентна грижа по реда на ЗЗДет.
Наред с това, оспорената заповед страда и от порок във формата по смисъла на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК вр. чл. 6 АПК. В акта липсват каквито и да било конкретни фактически мотиви, обективиращи задължителната индивидуална преценка на принципите за пропорционалност и съразмерност. Органът не е изложил съображения защо целите на идентификацията не могат да бъдат постигнати чрез по-благоприятни мерки, непридружени с лишаване от свобода, нито е обосновал необходимостта от налагане на законоустановения срок до 30 календарни дни /в този смисъл решение № 3253 от 17.05.2018 г. по адм. д. № 4050/2018 г. на АССГ и решение № 7427 от 28.11.2019 г. по адм. д. № 3325/2019 г. на АССГ/.
Заповедта е постановена и в несъответствие с целта на закона /чл. 146, т. 5 АПК/ и в разрез с основополагащия принцип за първостепенно съобразяване с висшия интерес на детето, закрепен в чл. 3, т. 1 и чл. 37 от Конвенцията на ООН за правата на детето, чл. 24, § 2 от Хартата на основните права на ЕС и чл. 6а ЗУБ. Както приема Европейският съд по правата на човека в практиката си по делата M.H. and S.B. v. H. /жалби № 10940/17 и № 15977/17, решение от 22.02.2024 г./, D. and C. v. I. /жалба № 5797/17, решение от 21.07.2022 г./ и S.F. and Others v. B. /жалба № 8138/16, решение от 07.12.2017 г./, децата мигранти – както придружени, така и непридружени – са в състояние на крайна уязвимост, поради което защитата на техните основни права и висшият интерес на детето имат безусловно предимство пред съображенията за контрол на нередовната миграция. Задържането на непълнолетни в миграционни центрове от затворен тип е допустимо единствено като крайна мярка при липса на всякаква друга алтернатива и за възможно най-кратък срок. Същият стандарт се утвърждава и от Съда на Европейския съюз по дело TQ /C-441/19, решение от 14.01.2021 г./ и дело GB /C-313/25, решение от 04.09.2025 г./. Поставянето на непридружено 17-годишно дете в режим на миграционно задържане в СДВНЧ, вместо осигуряването на незабавна закрила и алтернативна грижа, представлява тежко нарушение на тези стандарти.
Предвид гореизложеното, оспорената заповед УРИ 5392 ПАМ – 506 от 23.10.2026 г. на ВПД началника на отдел „Миграция“ при СДВР се явява незаконосъобразна като издадена при

съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в пряко противоречие с материалния закон и несъответствие с неговата цел /отменителни основания по чл. 146, т. 3, 4 и 5 АПК/ и следва да бъде отменена изцяло.

Доколкото в хода на производството, на 03.11.2026 г., жалбоподателят е бил освободен от СДВНЧ – С. и предаден на териториално поделение на ДАБ при МС, съдът констатира, че фактическото изпълнение на незаконосъобразната мярка е прекратено, поради което не се налага произнасяне по тези искания в жалбата, съответно постановяване на нарочно разпореждане за незабавно фактическо освобождаване.

При този изход на спора и като жалбоподателят не претендира разноски, съдът не дължи произнасяне в този смисъ.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 4 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед УРИ 5392 ПАМ – 506 от 23.10.2026 г., издадена от ВПД началника на отдел „Миграция“ при Столична дирекция на вътрешните работи, с която на основание чл. 44, ал. 1 и ал. 13 ЗЧРБ е разпоредено краткосрочно настаняване на чужденеца Арез А. М. /А. А. М./, гражданин на Република И., [дата на раждане] , в обособено за тази цел звено на Специален дом за временно настаняване на чужденци към Дирекция „Миграция“ – МВР за срок до 30 календарни дни.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на преписи.

СЪДИЯ: